

VERORDENING (EU) 2017/1988 VAN DE COMMISSIE**van 3 november 2017****houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 1126/2008 tot goedkeuring van bepaalde internationale standaarden voor jaarrekeningen overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1606/2002 van het Europees Parlement en de Raad wat International Financial Reporting Standard (IFRS) 4 betreft****(Voor de EER relevante tekst)**

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 1606/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 19 juli 2002 betreffende de toepassing van internationale standaarden voor jaarrekeningen ⁽¹⁾, en met name artikel 3, lid 1,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Verordening (EG) nr. 1126/2008 van de Commissie ⁽²⁾ is een aantal op 15 oktober 2008 bestaande internationale standaarden en interpretaties goedgekeurd.
- (2) Op 12 september 2016 heeft de International Accounting Standards Board (IASB) wijzigingen in International Financial Reporting Standard (IFRS) 4, Toepassing van IFRS 9 „Financiële instrumenten” in combinatie met IFRS 4 „Verzekeringscontracten” („wijzigingen in IFRS 4”) gepubliceerd. De wijzigingen in IFRS 4 beogen het aanpakken van de tijdelijke accountinggevolgen van de verschillende ingangsdatums van IFRS 9 en de nieuwe standaard voor verzekeringscontracten die IFRS 4 vervangt (IFRS 17).
- (3) Het doel van IFRS 9 is de financiële rapportage van financiële instrumenten te verbeteren door het aanpakken van problemen die zich op dit gebied tijdens de financiële crisis hebben voorgedaan. IFRS 9 beantwoordt met name aan de G20-oproep om tot een meer prospectief model voor de opname van verwachte verliezen op financiële activa te komen.
- (4) De wijzigingen in IFRS 4 bieden entiteiten die voornamelijk verzekeringsactiviteiten uitoefenen de mogelijkheid tot uitstel van de ingangsdatum van IFRS 9 tot 1 januari 2021. Het effect van een dergelijk uitstel is dat de betrokken entiteiten kunnen blijven rapporteren onder de bestaande standaard, International Accounting Standard (IAS) 39, „Financiële instrumenten: opname en waardering”. De wijzigingen in IFRS 4 staan entiteiten die verzekeringscontracten uitgeven ook toe uit winst of verlies een deel van de extra accountingmismatches en tijdelijke volatiliteit te verwijderen die zou kunnen optreden wanneer IFRS 9 wordt toegepast alvorens IFRS 17 wordt geïmplementeerd.
- (5) Na overleg met de European Financial Reporting Advisory Group concludeert de Commissie dat de wijzigingen in IFRS 4 beantwoorden aan de in artikel 3, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1606/2002 vervatte goedkeuringscriteria.
- (6) De Commissie is evenwel van oordeel dat de wijzigingen in IFRS 4 niet voldoende breed opgezet zijn om tegemoet te komen aan de behoeften van alle significante verzekeringsentiteiten in de Unie. Met name het verzekeringsbedrijf binnen een financieel conglomeraat zou niet in aanmerking komen voor uitstel van de toepassing van IFRS 9, waardoor zij in een nadelige concurrentiepositie zou kunnen worden gebracht. Bijgevolg moet het verzekeringsbedrijf van een financieel conglomeraat dat binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 2002/87/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾ valt worden toegestaan de toepassing van IFRS 9 tot 1 januari 2021 uit te stellen.
- (7) Een uitstel van de toepassing van IFRS 9 door het verzekeringsbedrijf in een conglomeraat zou de toepassing betekenen van twee verschillende accountingstandaarden binnen één financieel conglomeraat hetgeen mogelijkheden zou kunnen creëren voor accountingarbitrage alsmede mogelijk tot moeilijkheden zou leiden voor investeerders bij het begrijpen van de geconsolideerde financiële overzichten. Een dergelijk uitstel moet bijgevolg worden onderworpen aan bepaalde voorwaarden. Om te voorkomen dat de groep financiële instrumenten tussen sectoren overdraagt om te profiteren van een gunstigere accountingbehandeling, moet een tijdelijk verbod op overdracht van financiële instrumenten, behalve financiële instrumenten die gewaardeerd worden tegen reële

⁽¹⁾ PB L 243 van 11.9.2002, blz. 1.

⁽²⁾ Verordening (EG) nr. 1126/2008 van de Commissie van 3 november 2008 tot goedkeuring van bepaalde internationale standaarden voor jaarrekeningen overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1606/2002 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 320 van 29.11.2008, blz. 1).

⁽³⁾ Richtlijn 2002/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2002 betreffende het aanvullende toezicht op kredietinstellingen, verzekeringsondernemingen en beleggingsondernemingen in een financieel conglomeraat en tot wijziging van de Richtlijnen 73/239/EEG, 79/267/EEG, 92/49/EEG, 92/96/EEG, 93/6/EEG en 93/22/EEG van de Raad en van de Richtlijnen 98/78/EG en 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 35 van 11.2.2003, blz. 1).

waarde met verwerking van veranderingen in reële waarde in winst of verlies, van toepassing zijn. Alleen overdrachten van financiële instrumenten die kwalificeren voor verwijdering uit de rekeningen van de overdragende entiteit moeten worden onderworpen aan het verbod van overdracht. Financiële instrumenten die zijn uitgegeven door een entiteit van de groep mogen niet aan dit verbod worden onderworpen omdat bezittingen in de vorm van financiële instrumenten binnen een groep worden geëlimineerd in de geconsolideerde rekeningen van het conglomeraat.

- (8) Het uitstel van de toepassing van IFRS 9 is qua benadering verenigbaar met IFRS 4 dat verzekeringsgroepen toestaat dochterondernemingen te consolideren zonder de waardering van verzekeringsverplichtingen uit hoofde van de algemeen aanvaarde accountinggrondslagen van dochterondernemingen in overeenstemming te brengen met de accountinggrondslagen die worden gebruikt door de rest van de groep. Hoewel het gebruik van niet-uniforme accountinggrondslagen de begrijpelijkheid van de financiële overzichten kan verminderen, zullen gebruikers van de financiële overzichten al vertrouwd zijn met de financiële rapportage onder IAS 39 en geldt het uitstel slechts voor een beperkte periode. De voorwaarden voor gebruik van het uitstel moeten eveneens dergelijke problemen verlichten.
- (9) Het uitstel van de toepassing van IFRS 9 voor het verzekeringsbedrijf binnen een financieel conglomeraat moet zich in de tijd beperken omdat het belangrijk is dat de verbeteringen ingevoerd door IFRS 9 zo snel mogelijk van kracht worden en IFRS 17 op 1 januari 2021 feitelijk van toepassing wordt.
- (10) Verordening (EG) nr. 1126/2008 dient derhalve dienovereenkomstig te worden gewijzigd.
- (11) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Regelgevend Comité voor financiële verslaglegging.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

In de bijlage bij Verordening (EG) nr. 1126/2008 wordt International Financial Reporting Standard (IFRS) 4 „Verzekeringcontracten” gewijzigd overeenkomstig de bijlage bij deze verordening.

Artikel 2

Een financieel conglomeraat als gedefinieerd in artikel 2, lid 14, van Richtlijn 2002/87/EG kan besluiten dat geen van zijn entiteiten die opereren in de verzekeringssector in de zin van artikel 2, lid 8, onder b), van die richtlijn IFRS 9 toepassen in de geconsolideerde financiële overzichten voor boekjaren die voor 1 januari 2021 van start gaan indien aan alle volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a) er worden geen financiële instrumenten overgedragen tussen de verzekeringssector en enige ander sector van het financiële conglomeraat na 29 november 2017 behalve financiële instrumenten die gewaardeerd worden tegen reële waarde met opname van veranderingen in reële waarde via de winst- of verliesrekening door beide sectoren die bij dergelijke overdrachten betrokken zijn;
- b) het financiële conglomeraat vermeldt in de geconsolideerde financiële overzichten welke verzekeringsentiteiten in de groep IAS 39 toepassen;
- c) informatieverzetting vereist bij IFRS 7 gebeurt afzonderlijk voor de verzekeringssector die IAS 39 toepast en voor de rest van de groep die IFRS 9 toepast.

Artikel 3

1. Elke onderneming past de in artikel 1 bedoelde wijzigingen toe vanaf de aanvangsdatum van haar eerste boekjaar dat op of na 1 januari 2018 van start gaat.
2. Een financieel conglomeraat kan echter beslissen de in artikel 1 bedoelde wijzigingen toe te passen onder de voorwaarden vastgesteld in artikel 2 vanaf de aanvangsdatum van haar eerste boekjaar dat op of na 1 januari 2018 van start gaat.

Artikel 4

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 3 november 2017.

Voor de Commissie
De voorzitter
Jean-Claude JUNCKER

BIJLAGE

Toepassing van IFRS 9 Financiële instrumenten in combinatie met IFRS 4 Verzekeringscontracten

(Wijzigingen in IFRS 4)

Wijzigingen in**IFRS 4 Verzekeringscontracten**

Alinea 3 wordt gewijzigd.

TOEPASSINGSGEBIED

...

3. In deze IFRS wordt niet ingegaan op andere aspecten van de verslaggeving door verzekeraars, zoals de administratieve verwerking van door verzekeraars aangehouden financiële activa en door verzekeraars uitgegeven financiële verplichtingen (zie IAS 32 *Financiële instrumenten: presentatie*, IFRS 7 en IFRS 9 *Financiële instrumenten*), behalve in:
- a) alinea 20A, die verzekeraars die aan welbepaalde criteria voldoen, een tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 toestaat;
 - b) alinea 35B, die verzekeraars toestaat op aangewezen financiële activa de overlappingsbenadering toe te passen; en
 - c) alinea 45, die verzekeraars toestaat in welbepaalde omstandigheden sommige van of al hun financiële activa zodanig te herclassificeren dat zij worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

...

Alinea 5 wordt gewijzigd.

...

5. Gemakshalve wordt in deze IFRS elke entiteit die een verzekeringcontract uitdeeft, als verzekeraar aangeduid, ongeacht of de emittent in juridische zin of voor toezichtsdoeleinden als verzekeraar wordt aangemerkt. Alle in de alinea's 3(a), 3(b), 20A tot en met 20Q, 35B tot en met 35N, 39B tot en met 39M en 46 tot en met 49 voorkomende verwijzingen naar een verzekeraar moeten ook worden gelezen als verwijzingen naar een emittent van een financieel instrument dat een discretionaire winstdelingselement bevat.

...

Onder de alinea's 20, 20K en 20N worden nieuwe kopjes toegevoegd. De nieuwe alinea's 20A tot en met 20Q worden toegevoegd.

OPNAME EN WAARDERING

...

Tijdelijke vrijstelling van IFRS 9

20A IFRS 9 heeft betrekking op de administratieve verwerking van financiële instrumenten en is van kracht voor jaarperiodes die op of na 1 januari 2018 aanvangen. Voor een verzekeraar die aan de criteria van alinea 20B voldoet, voorziet deze IFRS echter in een tijdelijke uitzondering op grond waarvan de verzekeraar IAS 39 *Financiële instrumenten: opname en waardering* in plaats van IFRS 9 mag toepassen voor jaarperiodes die vóór 1 januari 2021 aanvangen, maar hij is daartoe niet verplicht. Een verzekeraar die de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 toepast, moet:

- a) gebruikmaken van de vereisten in IFRS 9 die noodzakelijk zijn om de op grond van de alinea's 39B tot en met 39J van deze IFRS vereiste informatie te verschaffen; en
- b) alle andere toepasselijke IFRS op zijn financiële instrumenten toepassen, behoudens het bepaalde in de alinea's 20A tot en met 20Q, 39B tot en met 39J en 46 en 47 van deze IFRS.

20B Een verzekeraar mag de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 toepassen als en alleen als:

- a) **hij voordien geen enkele versie van IFRS 9 ⁽¹⁾ heeft toegepast, met uitzondering van alleen de in de alinea's 5.7.1(c), 5.7.7, 5.7.8, 5.7.9, 7.2.14 en B5.7.5 tot en met B5.7.20 van IFRS 9 vervatte vereisten voor de presentatie van winsten en verliezen op financiële verplichtingen die zijn aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies; en**
- b) **zijn activiteiten op zijn jaarlijkse verslagdatum die onmiddellijk aan 1 april 2016 voorafgaat, dan wel op een latere jaarlijkse verslagdatum zoals gespecificeerd in alinea 20G, overwegend met verzekering verband houden, zoals beschreven in alinea 20D.**

20C Een verzekeraar die de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 toepast, mag ervoor kiezen alleen de in de alinea's 5.7.1(c), 5.7.7, 5.7.8, 5.7.9, 7.2.14 en B5.7.5 tot en met B5.7.20 van IFRS 9 vervatte vereisten toe te passen voor de presentatie van winsten en verliezen op financiële verplichtingen die zijn aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies. Indien een verzekeraar ervoor kiest deze vereisten toe te passen, dan moet hij de desbetreffende overgangsbepalingen in IFRS 9 toepassen, het feit vermelden dat hij deze vereisten heeft toegepast, en op permanente basis de daarmee samenhangende informatie verschaffen die in de alinea's 10 en 11 van IFRS 7 (zoals gewijzigd door IFRS 9 (2010)) is beschreven.

20D De activiteiten van een verzekeraar houden overwegend met verzekering verband als en alleen als:

- a) de boekwaarde van zijn verplichtingen die voortvloeien uit contracten die vallen binnen het toepassingsgebied van deze IFRS, dat ook betrekking heeft op depositocomponenten of in contracten besloten derivaten die in overeenstemming met de alinea's 7 tot en met 12 van deze IFRS van verzekeringscontracten zijn ontbundeld, significant is in vergelijking met de totale boekwaarde van al zijn verplichtingen; en
- b) de totale boekwaarde van zijn met verzekering verband houdende verplichtingen (zie alinea 20E) als percentage van de totale boekwaarde van al zijn verplichtingen:
 - i) groter is dan 90 procent; of
 - ii) lager is dan of gelijk aan 90 procent maar groter dan 80 procent, en de verzekeraar geen belangrijke activiteit uitoefent die niet met verzekering verband houdt (zie alinea 20F).

20E Voor de toepassing van alinea 20D(b) omvatten met verzekering verband houdende verplichtingen:

- a) verplichtingen die voortvloeien uit contracten die vallen binnen het toepassingsgebied van deze IFRS, zoals beschreven in alinea 20D(a);
- b) verplichtingen uit hoofde van niet-afgeleide beleggingscontracten, gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies in overeenstemming met IAS 39 (met inbegrip van die welke zijn aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies en waarop de verzekeraar de vereisten in IFRS 9 voor de presentatie van winsten en verliezen heeft toegepast (zie de alinea's 20B(a) en 20C)); en
- c) verplichtingen die ontstaan omdat de verzekeraar de in de punten (a) en (b) bedoelde contracten uitgeeft of de verplichtingen nakomt die daaruit voortvloeien. Voorbeelden van dergelijke verplichtingen zijn onder meer derivaten die worden gebruikt om de risico's te beperken die uit deze contracten voortvloeien en uit de activa die deze contracten dekken, relevante belastingverplichtingen zoals de uitgestelde belastingverplichtingen voor belastbare tijdelijke verschillen uit hoofde van verplichtingen die uit deze contracten voortvloeien, en uitgegeven schuldbewijzen die in het toetsingsvermogen van de verzekeraar zijn opgenomen.

20F Voor de toepassing van alinea 20D(b)(ii) moet een verzekeraar bij het beoordelen of hij een belangrijke activiteit uitoefent die niet met verzekering verband houdt, rekening houden met:

- a) alleen de activiteiten waarvoor hij baten kan ontvangen en lasten kan aangaan; en
- b) kwantitatieve of kwalitatieve factoren (of beide), met inbegrip van openbaar beschikbare informatie, zoals de bedrijfstakkenclassificatie die gebruikers van jaarrekeningen op de verzekeraar toepassen.

20G Overeenkomstig alinea 20B(b) moet een entiteit nagaan of zij op haar jaarlijkse verslagdatum die onmiddellijk aan 1 april 2016 voorafgaat, voor de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 in aanmerking komt. Na die datum:

- a) moet een entiteit die voordien voor de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 in aanmerking kwam, op een latere jaarlijkse verslagdatum opnieuw nagaan of haar activiteiten overwegend met verzekering verband houden, als en alleen als er zich tijdens de op die datum eindigende jaarperiode een verandering in de activiteiten van de entiteit heeft voorgedaan, zoals beschreven in de alinea's 20H en 20I;

⁽¹⁾ De Board heeft opeenvolgende versies van IFRS 9 uitgegeven in 2009, 2010, 2013 en 2014.

- b) mag een entiteit die voordien niet voor de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 in aanmerking kwam, op een latere jaarlijkse verslagdatum vóór 31 december 2018 opnieuw nagaan of haar activiteiten overwegend met verzekering verband houden, als en alleen als er zich tijdens de op die datum eindigende jaarperiode een verandering in de activiteiten van de entiteit heeft voorgedaan, zoals beschreven in de alinea's 20H en 20I.

20H Voor de toepassing van alinea 20G is een verandering in de activiteiten van een entiteit een verandering die:

- a) door het hoger management van de entiteit is bepaald als gevolg van externe of interne veranderingen;
- b) van belang is voor de bedrijfsactiviteiten van de entiteit; en
- c) aan externe partijen kan worden aangetoond.

Een dergelijke verandering doet zich derhalve alleen voor wanneer de entiteit een activiteit aanvat of staakt die belangrijk is voor haar bedrijfsactiviteiten of die tot aanzienlijke veranderingen in de omvang van één van haar activiteiten leidt, bijvoorbeeld wanneer de entiteit een bedrijfsonderdeel heeft verworven, afgestoten of beëindigd.

20I Verwacht wordt dat een verandering in de activiteiten van een entiteit, zoals beschreven in alinea 20H, zeer zelden zal plaatsvinden. De volgende gebeurtenissen zijn geen veranderingen in de activiteiten van een entiteit voor de toepassing van alinea 20G:

- a) een verandering in de financieringsstructuur van de entiteit, die op zichzelf niet van invloed is op de activiteiten waarvoor de entiteit baten ontvangt en lasten aangaat;
- b) het voornemen van de entiteit om een bedrijfsonderdeel te verkopen, ook al zijn de activa en verplichtingen overeenkomstig IFRS 5 *Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten* als aangehouden voor verkoop geclassificeerd. Een voornemen om een bedrijfsonderdeel te verkopen, kan eventueel in de toekomst de activiteiten van de entiteit veranderen en tot een herbeoordeling aanleiding geven, maar heeft de in haar overzicht van de financiële positie opgenomen verplichtingen vooralsnog niet beïnvloed.

20J Indien een entiteit als gevolg van een herbeoordeling (zie alinea 20G(a)) niet meer voor de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 in aanmerking komt, dan mag de entiteit de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 slechts blijven toepassen tot het einde van de jaarperiode die onmiddellijk na die herbeoordeling een aanvang nam. De entiteit moet IFRS 9 hoe dan ook toepassen op jaarperiodes die op of na 1 januari 2021 aanvangen. Indien een entiteit bijvoorbeeld overeenkomstig alinea 20G(a) op 31 december 2018 (het einde van haar jaarperiode) bepaalt dat zij niet meer voor de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 in aanmerking komt, dan mag de entiteit de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 slechts tot en met 31 december 2019 blijven toepassen.

20K Een verzekeraar die er voordien voor heeft gekozen de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 toe te passen, mag er aan het begin van elke latere jaarperiode onherroepelijk voor kiezen IFRS 9 toe te passen.

Eerste toepasser

20L Een eerste toepasser, zoals gedefinieerd in IFRS 1 *Eerste toepassing van International Financial Reporting Standards*, mag de in alinea 20A beschreven tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 slechts toepassen als en alleen als hij aan de criteria van alinea 20B voldoet. Bij de toepassing van alinea 20B(b) moet de eerste toepasser de boekwaarden hanteren die op de in die alinea gespecificeerde datum overeenkomstig de IFRS zijn bepaald.

20M IFRS 1 bevat voor een eerste toepasser geldende vereisten en vrijstellingen. Deze vereisten en vrijstellingen (bijvoorbeeld de alinea's D16 en D17 van IFRS 1) heffen de vereisten in de alinea's 20A tot en met 20Q en 39B tot en met 39J van deze IFRS niet op. Zo heffen de vereisten en vrijstellingen in IFRS 1 het vereiste niet op dat een eerste toepasser aan de criteria van alinea 20L moet voldoen om de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 te mogen toepassen.

20N Een eerste toepasser die de op grond van de alinea's 39B tot en met 39J vereiste informatie verschaft, moet de vereisten en vrijstellingen in IFRS 1 toepassen die relevant zijn voor het uitvoeren van de beoordelingen die voor deze informatievervalsing zijn vereist.

Tijdelijke vrijstelling van specifieke vereisten in IAS 28

- 20O Overeenkomstig de alinea's 35 en 36 van IAS 28 *Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures* moet een entiteit uniforme grondslagen voor financiële verslaggeving toepassen wanneer zij de vermogensmutatiemethode gebruikt. Voor jaarperioden die vóór 1 januari 2021 aanvangen, mag een entiteit evenwel de desbetreffende grondslagen voor financiële verslaggeving die door de geassocieerde deelneming of joint venture worden toegepast, als volgt handhaven, maar zij is daartoe niet verplicht:
- a) de entiteit past IFRS 9 toe maar de geassocieerde deelneming of joint venture past de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 toe; of
 - b) de entiteit past de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 toe, maar de geassocieerde deelneming of joint venture past IFRS 9 toe.
- 20P Wanneer een entiteit voor haar investering in een geassocieerde deelneming of joint venture de vermogensmutatiemethode gebruikt en:
- a) indien IFRS 9 voordien werd toegepast in de jaarrekening die voor de toepassing van de vermogensmutatiemethode op die geassocieerde deelneming of joint venture werd gebruikt (na het weergeven van eventuele door de entiteit aangebrachte aanpassingen), dan moet IFRS 9 verder worden toegepast;
 - b) indien de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 voordien werd toegepast in de jaarrekening die voor de toepassing van de vermogensmutatiemethode op die geassocieerde deelneming of joint venture werd gebruikt (na het weergeven van eventuele door de entiteit aangebrachte aanpassingen), dan mag in het vervolg IFRS 9 worden toegepast.
- 20Q Een entiteit mag de alinea's 20O en 20P(b) afzonderlijk toepassen voor elke geassocieerde deelneming of joint venture.

De nieuwe alinea's 35A tot en met 35N, 39B tot en met 39M en 46 tot en met 49 worden toegevoegd. Onder de alinea's 35A, 35K, 35M, 39A, 39J, 45 en 47 worden nieuwe kopjes toegevoegd.

Financiële instrumenten met discretionaire winstdelingselementen

...

- 35A De tijdelijke vrijstellingen in de alinea's 20A, 20L en 20O en de overlappingsbenadering in alinea 35B zijn ook beschikbaar voor een emittent van een financieel instrument met een discretionaire winstdelingselement. Bijgevolg moeten alle in de alinea's 3(a), 3(b), 20A tot en met 20Q, 35B tot en met 35N, 39B tot en met 39M en 46 tot en met 49 voorkomende verwijzingen naar een verzekeraar ook worden gelezen als verwijzingen naar een emittent van een financieel instrument dat een discretionaire winstdelingselement bevat.

PRESENTATIE**De overlappingsbenadering**

- 35B Een verzekeraar mag op aangewezen financiële activa de overlappingsbenadering toepassen, maar is daartoe niet verplicht. Een verzekeraar die de overlappingsbenadering toepast, moet:
- a) een bedrag tussen de winst of het verlies en de overige onderdelen van het totaalresultaat overboeken waardoor de winst of het verlies voor de aangewezen financiële activa aan het einde van de verslagperiode even groot is als had de verzekeraar IAS 39 op de aangewezen financiële activa toegepast. Het overgeboekte bedrag is derhalve gelijk aan het verschil tussen:
 - i) het overeenkomstig IFRS 9 voor de aangewezen financiële activa in de winst of het verlies gerapporteerde bedrag; en
 - ii) het bedrag dat voor de aangewezen financiële activa in de winst of het verlies zou zijn gerapporteerd indien de verzekeraar IAS 39 had toegepast;
 - b) alle andere toepasselijke IFRS op zijn financiële instrumenten toepassen, behoudens het bepaalde in de alinea's 35B tot en met 35N, 39K tot en met 39M en 48 en 49 van deze IFRS.
- 35C Een verzekeraar mag er alleen voor kiezen de in alinea 35B beschreven overlappingsbenadering toe te passen wanneer hij voor het eerst IFRS 9 toepast, ook wanneer hij voor het eerst IFRS 9 toepast nadat hij voordien:
- a) de in alinea 20A beschreven tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 had toegepast; of
 - b) alleen de in de alinea's 5.7.1(c), 5.7.7, 5.7.8, 5.7.9, 7.2.14 en B5.7.5 tot en met B5.7.20 van IFRS 9 vervatte vereisten voor de presentatie van winsten en verliezen had toegepast op financiële verplichtingen die zijn aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

- 35D Conform de overlappingsbenadering moet een verzekeraar het bedrag dat tussen de winst of het verlies en de overige onderdelen van het totaalresultaat is overgeboekt:
- als een afzonderlijke post in de winst of het verlies presenteren; en
 - als een afzonderlijk onderdeel van het totaalresultaat van de overige onderdelen van het totaalresultaat presenteren.
- 35E Een financieel actief komt voor aanwijzing voor de overlappingsbenadering in aanmerking als en alleen als aan de volgende criteria is voldaan:
- het wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies in overeenstemming met IFRS 9, maar overeenkomstig IAS 39 zou het niet in zijn geheel tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn gewaardeerd; en
 - het wordt niet aangehouden uit hoofde van een activiteit die geen verband houdt met contracten die binnen het toepassingsgebied van deze IFRS vallen. Voorbeelden van financiële activa die niet voor de overlappingsbenadering in aanmerking komen, zijn activa die uit hoofde van bankactiviteiten worden aangehouden of financiële activa die worden aangehouden in fondsen die verband houden met beleggingscontracten die buiten het toepassingsgebied van deze IFRS vallen.
- 35F Een verzekeraar mag een in aanmerking komend financieel actief voor de overlappingsbenadering aanwijzen wanneer hij ervoor kiest de overlappingsbenadering toe te passen (zie alinea 35C). Daarna mag hij een in aanmerking komend financieel actief slechts voor de overlappingsbenadering aanwijzen als en alleen als:
- dat actief voor het eerst wordt opgenomen; of
 - dat actief nu voor het eerst aan het criterium van alinea 35E(b) voldoet en daar voordien niet aan voldeed.
- 35G Een verzekeraar mag in aanmerking komende financiële activa slechts per instrument voor de overlappingsbenadering aanwijzen in overeenstemming met alinea 35F.
- 35H In voorkomend geval, moet, voor de toepassing van de overlappingsbenadering op een financieel actief dat nu voor het eerst is aangewezen in overeenstemming met alinea 35F(b):
- de reële waarde ervan op de datum van aanwijzing de nieuwe boekwaarde tegen geamortiseerde kostprijs van het financiële actief zijn; en
 - de effectieve rentevoet worden bepaald op basis van de reële waarde van het financiële actief op de datum van aanwijzing.
- 35I Een entiteit moet de overlappingsbenadering op een aangewezen financieel actief blijven toepassen totdat dat financiële actief niet langer wordt opgenomen. Dat neemt echter niet weg dat een entiteit:
- de aanwijzing van een financieel actief ongedaan moet maken wanneer het financiële actief in kwestie niet meer aan de criteria van alinea 35E(b) voldoet. Zo zal een financieel actief niet meer aan dat criterium voldoen wanneer een entiteit dat actief overboekt zodat het uit hoofde van haar bankactiviteiten wordt aangehouden, of wanneer een entiteit geen verzekeraar meer is;
 - aan het begin van een jaarperiode mag stoppen met het toepassen van de overlappingsbenadering op alle aangewezen financiële activa. Een entiteit die ervoor kiest met het toepassen van de overlappingsbenadering te stoppen, moet de wijziging in de grondslagen voor financiële verslaggeving administratief verwerken in overeenstemming met IAS 8.
- 35J Wanneer een entiteit de aanwijzing van een financieel actief in overeenstemming met alinea 35I(a) ongedaan maakt, moet zij elk met dat financiële actief verband houdende saldo als een herclassificatieaanpassing (zie IAS 1) van de cumulatieve overige onderdelen van het totaalresultaat naar de winst of het verlies overboeken.
- 35K Indien een entiteit stopt met het toepassen van de overlappingsbenadering omdat zij van de in alinea 35I(b) geboden keuzemogelijkheid gebruikmaakt of omdat zij geen verzekeraar meer is, mag zij de overlappingsbenadering daarna niet meer toepassen. Een verzekeraar die ervoor heeft gekozen de overlappingsbenadering toe te passen (zie alinea 35C) maar die geen in aanmerking komende financiële activa bezit (zie alinea 35E), mag later de overlappingsbenadering toepassen wanneer hij wel in aanmerking komende financiële activa bezit.

Wisselwerking met andere vereisten

- 35L Alinea 30 van deze IFRS staat een handelwijze toe die soms als „shadow accounting” wordt aangeduid. Indien een verzekeraar de overlappingsbenadering toepast, kan „shadow accounting” toepasbaar zijn.
- 35M De overboeking van een bedrag tussen de winst of het verlies en de overige onderdelen van het totaalresultaat in overeenstemming met alinea 35B kan gevolgen hebben voor de opname van andere bedragen in de overige onderdelen van het totaalresultaat, zoals winstbelastingen. Een verzekeraar moet de relevante IFRS, zoals IAS 12 *Winstbelastingen*, toepassen om deze gevolgen te bepalen.

Eerste toepasser

- 35N Indien een eerste toepasser ervoor kiest de overlappingsbenadering toe te passen, dan moet hij vergelijkende informatie aanpassen om de overlappingsbenadering weer te geven als en slechts als hij vergelijkende informatie aanpast om aan IFRS 9 te voldoen (zie de alinea's E1 en E2 van IFRS 1).

...

INFORMATIEVERSCHAFFING

...

Informatieverschaffing over de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9

- 39B Een verzekeraar die ervoor kiest de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 toe te passen, moet informatie verschaffen om gebruikers van jaarrekeningen in staat te stellen:**

- a) te begrijpen hoe de verzekeraar voor de tijdelijke vrijstelling in aanmerking komt; en**
- b) verzekeraars die de tijdelijke vrijstelling toepassen, te vergelijken met entiteiten die IFRS 9 toepassen.**

- 39C Om aan alinea 39B(a) te voldoen, moet een verzekeraar het feit vermelden dat hij de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 toepast en tevens aangeven hoe de verzekeraar op de in alinea 20B(b) gespecificeerde datum tot de conclusie is gekomen dat hij voor de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 in aanmerking komt, met vermelding van het volgende:

- a) indien de boekwaarde van zijn verplichtingen die voortvloeien uit contracten die binnen het toepassingsgebied van deze IFRS vallen (d.w.z. de in alinea 20E(a) beschreven verplichtingen), kleiner was dan of gelijk aan 90 procent van de totale boekwaarde van al zijn verplichtingen, de aard en de boekwaarde van de met verzekering verband houdende verplichtingen die geen verplichtingen zijn die voortvloeien uit contracten die binnen het toepassingsgebied van deze IFRS vallen (d.w.z. de in de alinea's 20E(b) en 20E(c) beschreven verplichtingen);
- b) indien de totale boekwaarde van zijn met verzekering verband houdende verplichtingen als percentage van de totale boekwaarde van al zijn verplichtingen kleiner was dan of gelijk aan 90 procent maar groter dan 80 procent, hoe de verzekeraar heeft bepaald dat hij geen belangrijke activiteit uitoefent die niet met verzekering verband houdt, met inbegrip van de informatie waarop hij zich heeft gebaseerd; en
- c) indien de verzekeraar op grond van een herbeoordeling in overeenstemming met alinea 20G(b) voor de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 in aanmerking kwam:
 - i) de reden voor de herbeoordeling;
 - ii) de datum waarop de verandering in kwestie zich in zijn activiteiten heeft voorgedaan; en
 - iii) een gedetailleerde verklaring van de verandering in zijn activiteiten en een kwalitatieve beschrijving van het effect van die verandering op de jaarrekening van de verzekeraar.

- 39D Indien een entiteit in overeenstemming met artikel 20G(a) concludeert dat haar activiteiten niet langer overwegend met verzekering verband houden, moet zij in elke verslagperiode voordat zij IFRS 9 begint toe te passen, de volgende informatie verschaffen:

- a) het feit dat zij niet meer voor de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 in aanmerking komt;
- b) de datum waarop de verandering in kwestie zich in haar activiteiten heeft voorgedaan; en
- c) een gedetailleerde verklaring van de verandering in haar activiteiten en een kwalitatieve beschrijving van het effect van die verandering op de jaarrekening van de entiteit.

- 39E Om aan alinea 39B(b) te voldoen, moet een verzekeraar de reële waarde aan het einde van de verslagperiode en het bedrag van de verandering in de reële waarde tijdens die periode afzonderlijk vermelden voor de volgende twee groepen financiële activa:

- a) financiële activa met contractvoorwaarden die op bepaalde data aanleiding geven tot kasstromen die uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op het uitstaande hoofdsombedrag betreffen (d.w.z. financiële activa die aan de voorwaarde in de alinea's 4.1.2(b) en 4.1.2A(b) van IFRS 9 voldoen), met uitzondering van financiële activa die aan de in IFRS 9 vervatte definitie van het begrip „voor handelsdoeleinden aangehouden” voldoen, of die worden beheerd en waarvan de prestaties worden beoordeeld op basis van de reële waarde (zie alinea B4.1.6 van, IFRS 9);

- b) alle andere financiële activa dan die welke in alinea 39E(a) worden beschreven, dat wil zeggen alle financiële activa:
- met contractvoorwaarden die niet op bepaalde data aanleiding geven tot kasstromen die uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op het uitstaande hoofdsombedrag betreffen;
 - die aan de in IFRS 9 vervatte definitie van het begrip „voor handelsdoeleinden aangehouden” voldoen; of
 - die worden beheerd en waarvan de prestaties worden beoordeeld op basis van de reële waarde.
- 39F Bij het verschaffen van de in alinea 39E bedoelde informatie:
- mag de verzekeraar aannemen dat de boekwaarde van een overeenkomstig IAS 39 gewaardeerd financieel actief een redelijke benadering van de reële waarde ervan vormt indien de verzekeraar overeenkomstig alinea 29(a) van IFRS 7 niet verplicht is informatie over de reële waarde ervan te verschaffen (bv. kortlopende handelsvorderingen); en
 - moet de verzekeraar voldoende in detail treden om gebruikers van jaarrekeningen in staat te stellen inzicht te verwerven in de kenmerken van de financiële activa.
- 39G Om aan alinea 39B(b) te voldoen, moet een verzekeraar informatie verschaffen over de blootstelling aan het kredietrisico (met inbegrip van significante kredietrisicoconcentraties) inherent aan de in alinea 39E(a) beschreven financiële activa. Een verzekeraar moet aan het einde van de verslagperiode ten minste de volgende informatie over die financiële activa verschaffen:
- per kredietrisicoringklasse zoals gedefinieerd in IFRS 7, de overeenkomstig IAS 39 bepaalde boekwaarden (indien het tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerde financiële activa betreft, vóór aanpassing voor voorzieningen voor bijzondere waardevermindering);
 - voor de in alinea 39E(a) beschreven financiële activa die aan het einde van de verslagperiode geen laag kredietrisico hebben, de reële waarde en de boekwaarde in overeenstemming met IAS 39 (indien het tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerde financiële activa betreft, vóór aanpassing voor voorzieningen voor bijzondere waardevermindering). Voor de toepassing van dit informatievereiste zijn de dienstige bepalingen om te beoordelen of het aan een financieel instrument verbonden kredietrisico als laag wordt aangemerkt, in alinea B5.5.22 van IFRS 9 vastgelegd.
- 39H Om aan alinea 39B(b) te voldoen, moet een verzekeraar informatie verschaffen over de plaats waar een gebruiker van jaarrekeningen openbaar beschikbare IFRS 9-informatie kan verkrijgen die op een entiteit binnen de groep betrekking heeft en die niet in de geconsolideerde jaarrekening van de groep voor de desbetreffende verslagperiode is verstrekt. Dergelijke IFRS 9-informatie kan bijvoorbeeld mogelijk worden aangetroffen in de openbaar beschikbare individuele of enkelvoudige jaarrekening van een entiteit binnen de groep die IFRS 9 heeft toegepast.
- 39I Indien een entiteit ervoor heeft gekozen de in alinea 20O vervatte vrijstelling van specifieke vereisten van IAS 28 toe te passen, dan moet zij dit feit vermelden.
- 39J Indien een entiteit bij de administratieve verwerking van haar investering in een geassocieerde deelneming of joint venture met behulp van de vermogensmutatiemethode de tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 toepast (zie bijvoorbeeld alinea 20O(a)), dan moet de entiteit, naast de informatie die op grond van IFRS 12 *Informatiever­schaffing over belangen in andere entiteiten* is vereist, het volgende vermelden:
- de in de alinea's 39B tot en met 39H beschreven informatie voor elke geassocieerde deelneming of joint venture die van materieel belang is voor de entiteit. De vermelde bedragen moeten de bedragen zijn die in de IFRS-jaarrekening van de geassocieerde deelneming of joint venture zijn vermeld na het weergeven van eventuele door de entiteit aangebrachte aanpassingen wanneer zij de vermogensmutatiemethode toepast (zie alinea B14(a) van IFRS 12) in plaats van het aandeel van de entiteit in die bedragen;
 - de in de alinea's 39B tot en met 39H beschreven geaggregeerde kwantitatieve informatie voor alle geassocieerde deelnemingen of joint ventures die afzonderlijk niet van materieel belang zijn. De geaggregeerde bedragen:
 - die zijn vermeld, moeten het aandeel van de entiteit in die bedragen vertegenwoordigen; en
 - voor geassocieerde deelnemingen moeten afzonderlijk worden vermeld van de geaggregeerde bedragen die voor joint ventures worden vermeld.

Informatiever­schaffing over de overlappingsbenadering

- 39K Een verzekeraar die de overlappingsbenadering toepast, moet informatie verschaffen om gebruikers van jaarrekeningen in staat te stellen inzicht te verwerven in:
- de wijze waarop het totale bedrag dat tijdens de verslagperiode tussen de winst of het verlies en de overige onderdelen van het totaalresultaat is overgeboekt, is berekend; en
 - het effect van die overboeking op de jaarrekening.

- 39L Om aan alinea 39K te voldoen, moet een verzekeraar de volgende informatie te verschaffen:
- a) het feit dat hij de overlappingsbenadering toepast;
 - b) de boekwaarde aan het einde van de verslagperiode van de financiële activa waarop de verzekeraar de overlappingsbenadering toepast, per categorie financiële activa;
 - c) de basis voor het aanwijzen van financiële activa voor de overlappingsbenadering, met inbegrip van een verklaring voor alle aangewezen financiële activa die worden aangehouden buiten de rechtspersoon die contracten uitgeeft die binnen het toepassingsgebied van deze IFRS vallen;
 - d) een verklaring voor het totale bedrag dat tijdens de verslagperiode tussen de winst of het verlies en de overige onderdelen van het totaalresultaat is overgeboekt, waarbij de verklaring op zodanige wijze is opgesteld dat gebruikers van jaarrekeningen in staat zijn inzicht te verwerven in de wijze waarop dat bedrag is verkregen, met vermelding van:
 - i) het overeenkomstig IFRS 9 voor de aangewezen financiële activa in de winst of het verlies gerapporteerde bedrag; en
 - ii) het bedrag dat voor de aangewezen financiële activa in de winst of het verlies zou zijn gerapporteerd indien de verzekeraar IAS 39 had toegepast;
 - e) het effect van de in de alinea's 35B en 35M beschreven overboeking op elke beïnvloede post van de winst of het verlies; en
 - f) indien de verzekeraar tijdens de verslagperiode de aanwijzing van financiële activa heeft gewijzigd:
 - i) het bedrag dat tijdens de verslagperiode tussen de winst of het verlies en de overige onderdelen van het totaalresultaat is overgeboekt, en dat betrekking heeft op nu voor het eerst aangewezen financiële activa in overeenstemming met de overlappingsbenadering (zie alinea 35F(b));
 - ii) het bedrag dat tijdens de verslagperiode tussen de winst of het verlies en de overige onderdelen van het totaalresultaat zou zijn overgeboekt indien de aanwijzing van de financiële activa niet ongedaan zou zijn gemaakt (zie alinea 35I(a)); en
 - iii) het bedrag dat tijdens de verslagperiode van de cumulatieve overige onderdelen van het totaalresultaat naar de winst of het verlies is overgeboekt voor financiële activa waarvan de aanwijzing ongedaan is gemaakt (zie alinea 35J).
- 39M Indien een entiteit bij de administratieve verwerking van haar investering in een geassocieerde deelneming of joint venture met behulp van de vermogensmutatiemethode de overlappingsbenadering toepast, dan moet de entiteit, naast de informatie die op grond van IFRS 12 is vereist, het volgende vermelden:
- a) de in de alinea's 39K en 39L beschreven informatie voor elke geassocieerde deelneming of joint venture die van materieel belang is voor de entiteit. De vermelde bedragen moeten de bedragen zijn die in de IFRS-jaarrekening van de geassocieerde deelneming of joint venture zijn vermeld na het weergeven van eventuele door de entiteit aangebrachte aanpassingen wanneer zij de vermogensmutatiemethode toepast (zie alinea B14(a) van IFRS 12) in plaats van het aandeel van de entiteit in die bedragen;
 - b) de in de alinea's 39K tot en met 39L(d) en 39(f) beschreven kwantitatieve informatie en het effect van de in de alinea 35B beschreven overboeking op de winst of het verlies en de overige onderdelen van het totaalresultaat samen voor alle geassocieerde deelnemingen of joint ventures die afzonderlijk niet van materieel belang zijn. De geaggregeerde bedragen:
 - i) die zijn vermeld, moeten het aandeel van de entiteit in die bedragen vertegenwoordigen; en
 - ii) voor geassocieerde deelnemingen moeten afzonderlijk worden vermeld van de geaggregeerde bedragen die voor joint ventures worden vermeld.

...

INGANGSDATUM EN OVERGANG

...

Toepassing van IFRS 4 in combinatie met IFRS 9

Tijdelijke vrijstelling van IFRS 9

46. De alinea's 3 en 5 zijn gewijzigd en de alinea's 20A tot en met 20Q, 35A en 39B tot en met 39J en de kopjes na de alinea's 20, 20K, 20N en 39A zijn toegevoegd door de in september 2016 uitgegeven *Toepassing van IFRS 9 Financiële instrumenten in combinatie met IFRS 4 Verzekeringscontracten* (Wijzigingen in IFRS 4). Deze wijzigingen, die aan welbepaalde criteria voldoende verzekeraars toestaan een tijdelijke vrijstelling van IFRS 9 toe te passen, moeten door een entiteit worden toegepast voor jaarperiodes die op of na 1 januari 2018 aanvangen.

47. Een entiteit die de op grond van de alinea's 39B tot en met 39J vereiste informatie verschaft, moet de overgangsbepalingen in IFRS 9 toepassen die relevant zijn voor het uitvoeren van de beoordelingen die voor deze informatieverschaffing zijn vereist. In dat verband wordt de datum van eerste toepassing geacht het begin te zijn van de eerste jaarperiode die op of na 1 januari 2018 aanvangt.

De overlappingsbenadering

48. De alinea's 3 en 5 zijn gewijzigd en de alinea's 35A tot en met 35N en 39K tot en met 39M en de kopjes na de alinea's 35A, 35K, 35M en 39J zijn toegevoegd door de in september 2016 uitgegeven *Toepassing van IFRS 9 Financiële instrumenten in combinatie met IFRS 4 Verzekeringscontracten (Wijzigingen in IFRS 4)*. Deze wijzigingen, die verzekeraars toestaan op aangewezen financiële activa de overlappingsbenadering toe te passen, moeten door een entiteit worden toegepast wanneer zij voor het eerst IFRS 9 toepast (zie alinea 35C).
49. Een entiteit die ervoor kiest de overlappingsbenadering toe te passen, moet:
- a) deze benadering retroactief op aangewezen financiële activa toepassen bij de overgang naar IFRS 9. De entiteit moet derhalve bijvoorbeeld een bedrag dat gelijk is aan het verschil tussen de overeenkomstig IFRS 9 bepaalde reële waarde van de aangewezen financiële activa en de overeenkomstig IAS 39 bepaalde boekwaarde ervan, opnemen als een aanpassing van het beginsaldo van de cumulatieve overige onderdelen van het totaalresultaat;
 - b) de vergelijkende informatie aanpassen om de overlappingsbenadering weer te geven als en alleen als de entiteit vergelijkende informatie aanpast in overeenstemming met IFRS 9.
-